

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ**

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΛΕΤΣΟΣ

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ – ΣΤΟΧΟΙ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τον φοιτητή να κατανοήσει με ποιο τρόπο η οικονομική πολιτική και ειδικότερα η φορολογική πολιτική μπορεί να επηρεάσει την ευημερία μιας κοινωνίας. Η φορολογική πολιτική είναι το κατ'εξοχήν εργαλείο αναδιανομής εισοδήματος. Το είδος της φορολογικής πολιτικής μπορεί να επηρεάσει σημαντικά και την οικονομική αποτελεσματικότητα στο βαθμό που μεταφέρει παραγωγικούς πόρους από μία ομάδα ατόμων σε άλλη ομάδα ατόμων. Το είδος της φορολογικής πολιτικής μπορεί να επηρεάσει άμεσα την οικονομική ανάπτυξη της χώρας είτε με την αύξηση των φόρων και ως εκ τούτου τη μείωση των εισοδημάτων και των κερδών, είτε με τη μείωση των φόρων που οδηγεί σε αύξηση των εισοδημάτων και των κερδών και ως εκ τούτου σε αυξημένη κατανάλωση και επένδυση. Ταυτόχρονα η φορολογική πολιτική επηρεάζει και τις επιλογές του ατόμου απέναντι στην κατανάλωση, στην αποταμίευση – επένδυση και στην προσφορά εργασίας. Η επιτυχία της φορολογικής πολιτικής εξαρτάται όχι μόνο από τον τρόπο που την έχει σχεδιάσει και εφαρμόζει η κυβέρνηση, αλλά κυρίως από την ίδια τη φορολογική συνείδηση των πολιτών. Η φορολογική συνείδηση των πολιτών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό, εκτός της αυστηρότητας των ποινών που επιβάλλονται, κυρίως από το αίσθημα που έχει ο πολίτης για το πόσο «δίκαιη» και αποτελεσματική είναι η φορολογική πολιτική. Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος θα δείξουμε τι είναι φορολογική πολιτική, με ποιο τρόπο επηρεάζει την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας, πως μπορεί να συμβάλει στη μείωση των οικονομικών ανισοτήτων, πως επηρεάζει την προσφορά εργασίας και πως συνδέεται με την οικονομική αποτελεσματικότητα και τη δικαιοσύνη.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Έχοντας ολοκληρώσει τη μελέτη αυτών των κεφαλαίων πρέπει να είστε σε θέση να γνωρίζετε :

- τι είναι φορολογική πολιτική
- τι είναι φορολογική βάση, φορολογικοί συντελεστές και φορολογούμενο εισόδημα
- ποιοι είναι οι στόχοι της φορολογικής πολιτικής
- με ποιο τρόπο η φορολογική πολιτική επηρεάζει την οικονομική ανάπτυξη
- με ποιο τρόπο η φορολογική πολιτική επηρεάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα
- με ποιο τρόπο η φορολογική πολιτική επηρεάζει την αναδιανομή εισοδήματος και τις οικονομικές ανισότητες
- με ποιο τρόπο η φορολογική πολιτική επηρεάζει την προσφορά εργασίας

- πως η φορολογική πολιτική συνδέεται με την δικαιοσύνη
- ποια είναι η βασική δομή του φορολογικού συστήματος
- τι είναι φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή και ποιοι είναι οι προσδιοριστικοί παράγοντες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1. Τι είναι φορολογία
  - 1.1. Τι είναι φορολογική βάση
  - 1.2. Τι είναι φορολογούμενη μονάδα
  - 1.3. Τι είναι φορολογικός συντελεστής
2. Γιατί επιβάλλονται φόροι
  - 2.1. Βασικές κατηγορίες φόρων
  - 2.2. Τι μας λέει η οικονομική θεωρία για την επιβολή φόρων
  - 2.3. Τι είναι η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή
  - 2.4. Ποιες είναι οι επιπτώσεις από την επιβολή φόρων
3. Ποια είναι η δομή του ελληνικού φορολογικού συστήματος
  - 3.1. Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων
  - 3.2. Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων
  - 3.3. Φορολογία περιουσίας
  - 3.4. Φορολογία δαπάνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ : ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

1. Τι είναι φορολογική πολιτική
  - 1.1. Οριοθέτηση της έννοιας της φορολογικής πολιτικής
  - 1.2. Στόχοι της φορολογικής πολιτικής
2. Φορολογική πολιτική και οικονομική αποτελεσματικότητα
  - 2.1. Φορολογική πολιτική και κατανάλωση
  - 2.2. Φορολογική πολιτική και προσφορά εργασίας
  - 2.3. Φορολογική πολιτική και οικονομική μεγέθυνση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ και ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Τι είναι άριστη φορολογία
  - 1.1. Οριοθέτηση της έννοιας άριστη φορολογία
  - 1.2. Κριτήρια φορολογικού σχεδιασμού
2. Φορολογική πολιτική και αναδιανομή εισοδήματος
  - 2.1. Οι επιπτώσεις των φόρων στη διανομή του εισοδήματος
  - 2.2. Μέτρηση των επιπτώσεων στη διανομή εισοδήματος
  - 2.3. Οι επιπτώσεις των φόρων στην καταπολέμηση της φτώχειας

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

3 Εβδομάδες

ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Ο καταριζόμενος φοιτητής θα πρέπει να απαντήσει στο τέλος 10 ερωτήσεις σωστού – λάθους. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 1 μονάδα. Επιτυχής θεωρείται η ολοκλήρωση του μαθήματος όταν ο εξεταζόμενος λάβει βαθμό τουλάχιστον πέντε. Η εξέταση γίνεται μέσω του διαδικτύου και δεν απαιτείται η φυσική παραμονή του εξεταζόμενου σε συγκεκριμένο χώρο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.